



NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH220063
NAZWA OBSZARU Bielawa i Bory Bażynowe

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH220063	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Bielawa i Bory Bażynowe

1.4. Data opracowania 2006-06	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2021-12
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 19 października 2021 r. w spr. soo Bielawa i Bory Bażynowe (PLH220063)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
18.2525

Szerokość geograficzna
54.8012

2.2. Powierzchnia [ha]:

1341.51

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL63	Pomorskie
------	-----------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
2180			59.83		M	A	C	B	B
3130			0.67		M	D			
3160			35.42		M	B	C	C	C
4010			163.66		M	B	C	B	B
4030			3.09		M	D			
6410			14.76		M	D			
7120			147.03		M	C	B	C	C
7140			69.22		M	B	C	C	C
7150			0.27		M	A	C	B	A
9160			5.5		M	D			
9190			30.32		M	B	C	B	C
91D0			106.65		M	C	C	C	C
91E0			2.01		M	D			

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są

dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.

- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
I	1042	Leucorrhinia pectoralis			p				P	M	C	A	B	B
A	1166	Triturus cristatus			p				P	M	C	B	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	5.53
N10	7.63
N19	5.04
N17	30.69
N07	47.12
N12	3.99
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar położony jest w pasie nizin nadmorskich Pobrzeża Kaszubskiego, na wschodnim krańcu Wybrzeża Słowińskiego (zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski wg Kondrackiego), pomiędzy Jastrzębią

Górami, Sławoszyńcem i Parszkiem, na północ od Ostrowa, 1,6-5,8 km od brzegu Bałtyku.

Granica obejmuje współczesną pozostałość kopuły rozległego torfowiska bałtyckiego, które wraz z sąsiadującymi z nim na wschodzie jeziorami dystroficznymi tworzy kompleks torfowisk, nazywany tu Bielawą lub Bielawskimi Błotami. Ponadto, w granicy obszaru znajdują się przyległe od zachodu i południa wilgotne łąki i łągi ciągnące się po Kanał Czarnej Wdy oraz okalający torfowisko od północy pas wydm nadmorskich oparty o niewielką wyspę morenę - Kępę Ostrowską.

Obszar stanowi jeden spójny układ hydrologiczny. Całość powstała w systemie pradolinny Pradoliny Kaszubskiej i pochodzi z czasów ostatniego zlodowacenia. Wody gruntowe, zasilające łąki i przepływające w podłożu mineralnym pod kopułą torfową, spływają z pobliskich wysoczyzn morenowych. Samo złożę torfów wysokich i przejściowych kopuły Bielawy dawniej było od tych wód odcięte. Sytuacja została zmieniona w wyniku przeprowadzonej w latach 70-tych melioracji odwadniającej. Złożę torfu zalega na nierównych, zwydmionych, utworach wodnolodowcowych: piaskach różnoziarnistych, pyłach i iłach. Nieprzepuszczalne i słabo przepuszczalne utwory tworzą ciekłą warstwę na utworach przepuszczalnych. Obecnie, poprzez głęboko wcięte dna niektórych rowów melioracyjnych, woda gromadzona w złożach torfu ma kontakt z wodą podziemną znajdującą się w mineralnym podłożu podtorfowym. Od 2005 roku prowadzone są intensywne prace nad zlokalizowaniem i uszczelnieniem takich rowów.

Nierówne ukształtowanie podłoża mineralnego spowodowało, że warstwa torfu na Bielawie ma bardzo zróżnicowaną miąższość, a obecnie - w wyniku działalności dwóch katastrofalnych pożarów w latach 80-tych i 90-tych - na wyniesieniach podłoża pokłady torfu zostały przerwane i zastąpione przez ciekłą warstwę bezpostaciowego humusu. Najgrubsze i najcenniejsze pokłady torfów wysokich i przejściowych zachowały się w północno-centralnej części torfowiska, w obrębie dawnych wyrobisk z czasów przemysłowego pozyskiwania torfu (okres powojenny do lat 70-tych).

W ostatnim 50-leciu mocno przekształcona została krawędź kopuły torfowiska: od zachodu i południa znajdują się dwa duże rowy melioracyjne: Kanał Bielawa i Kanał Ameryka, a po północnej krawędzi torfowiska biegnie pas przeciwpożarowy o szerokości ok. 20m, ze względów bezpieczeństwa stale utrzymywany w ugorze.

W północnej części obszaru ciągnie się pasmo wydm zorientowane równoległe do brzegu morskiego, oddalonego o niecałe 2 km. Składa się ono z szeregu piaszczystych wyniesień i zagłębień międzywydmowych o zróżnicowanych kształtach. Piaski eoliczne zalegają na gliniasto-piaszczystym podłożu pochodzenia glacialnego.

Południowo-wschodnia część obszaru, leżąca pomiędzy krawędzią kopuły torfowiska a Kanałem Czarnej Wdy, ma charakter niezbyt rozległej pradoliny wypełnionej głębokimi torfami niskimi o grubej warstwie powierzchniowego murszu. Całość doliny jest gęsto pocięta rowami melioracyjnymi, odprowadzającymi wodę do Kanału Czarnej Wdy.

W południowej części obszaru podłożę jest znacznie bardziej zasobne w składniki mineralne - ta część jest bezpośrednio zasilana wodami spływającymi z wysoczyzny morenowej. Znajdują się tam niewielkie obniżenia terenu z wysiękami. Teren jest zmeliorowany nielicznymi rowami, odprowadzającymi wodę do Kanału Ameryka, opasującego kopułę bielawskiego torfowiska od południa i połączonego z Kanałem Czarnej Wdy. Cały obszar nosi znamiona postępujących przemian przyrodniczo-krajobrazowych, związanych ze spadkiem wilgotności Środowiska i obniżającym się poziomem wód gruntowych.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar obejmuje torfowisko Bielawa (zwane też Bielawskimi Błotami) wraz z przyległymi lasami i łąkami podmokłymi, tworzącymi spójną jednostkę hydrologiczną, a także przyległy od północy nadmorski bór bażynowy.

Bielawa jest jednym z większych torfowisk wysokich typu bałtyckiego w Polsce. Rozległa kopuła torfowiska (blisko 600 ha), zdegradowana melioracją odwadniającą przeprowadzoną w latach 70-tych oraz pożarami w latach 80-tych i 90-tych, obecnie zdominowana jest przez wilgotne wrzosowisko z wrzoścem bagiennym (4010) - prawie 17%.

Na obszarze otaczającym kopułę torfowiska znajduje się 11 siedlisk z zał. I Dyrektywy Siedliskowej, w tym jeziora dystroficzne szeroko obrzeżone płem mszarnym (3160 i 7140) z udziałem gatunków wysokotorfowiskowych i bażyny czarnej *Empetrum nigrum*, niewielkie przygielkowska (7150) z przygielką białą i brunatną *Rhynhospora alba* i *R. fusca* (gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi), a także 2 siedliska priorytetowe - bory i lasy bagiennie (91D0) i niewielkie płyty łągów olszowych (91E0). W zróżnicowanym ekosystemie wydm i zagłębień międzywydmowych wykształciły się bory bażynowe w pełnym spektrum ekologicznym: od najbardziej wilgotnych, bagiennych, na głębokim podłożu torfowym w pobliżu jezior dystroficznych, do najbardziej suchych z dominacją chrobotków, na piaskach eolicznych. W niektórych

zagłębieniach międzywymowych zachowały się niewielkie torfowiska przejściowe i trzęsawiska na głębokim torfie (7140).

Flora naczyniowa Bielawskich Błot liczy 323 gatunki, z czego 15 gatunków roślin objętych jest całkowitą ochroną prawną, 5 figuruje na czerwonej liście roślin zagrożonych w Polsce, 21 gat. znajduje się na czerwonej liście flory naczyniowej Pomorza Gdańskiego. Charakterystyczne dla Bielawskich Błot jest współwystępowanie gatunków o atlantyckim (14 gat.) oraz borealnym (13 gat.) typie zasięgu.

Bielawskie Błota są ostoją ptasią o randze krajowej K 05. Występuje tu co najmniej 9 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1 % populacji krajowej (C6) łączaka (PCK) i sowy błotnej (PCK). W okresie przelotów stosunkowo duże koncentracje (C7) osiąga żuraw.

Na Bielawskich Błotach występuje trzaska grzebieniasta (Dyrektywa Siedliskowa, zał. II) oraz zespół cennych bezkręgowców wodnych: ważki *Leucorrhinia pectoralis* (Dyrektywa Siedliskowa, zał. II), *L. albifrons* (Konwencja Berneńska), *L. dubia* (gatunek parasolowy dla torfowisk wysokich), *Aeschna subarctica elisabethae* (tyrfobiont, Polska Czerwona Lista), *Aeschna juncea* (Polska Czerwona Lista), pluskwiak *Notonecta lutea* (gatunek parasolowy dla torfowisk wysokich), największa krajowa wodopójka - *Hydrachna geographica* (bardzo rzadki w Polsce). Wśród drobnych zwierząt na największą uwagę zasługuje rzęsorek mniejszy *Neomys anomalus*, umieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	A03.03		i
H	A04.03		i
H	L09		i
L	B02.04		i
L	A02		o
M	K02.01		i
M	I01		i
M	J02.01		i
H	H01.09		i
H	G01.03		i
M	F04.02		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	X		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]
Krajowa/federalna	0

Publiczna	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Anonymus 2000 BirdLife International/European Bird Census Council. European bird populations: estimates and trends. BirdLife International, Cambridge BirdLife Conservation Series No. 10 Anonymus 2002 Standardowy Formularz Danych dla projektowanego obszaru PLB220001 Bielawskie Błota Anonymus 2008 Mapy ewidencyjne powiatu puckiego, stan na 07.2008r. i 09.2008r. Buczyński P. 2006 INFORMACJA O PRZEPROWADZONYCH INWENTARYZACJACH PRZYRODNICZYCH-Obszerwacje dorosłych ważek - dane niepublikowane Buczyński P. 2006 INFORMACJA O PRZEPROWADZONYCH INWENTARYZACJACH PRZYRODNICZYCH-Odłowy owadów wodnych (ważki, pluskwiaki, chrząszcze) - dane niepublikowane Budyś A. 2005 Antropogeniczne przemiany flory roślin naczyniowych torfowisk w strefie przymorskiej na przykładzie wschodniej części Pobrzeża Kaszubskiego. Praca doktorska wykonana w Katedrze Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody Uniwersytetu Gdańskiego. Ciechanowski M. 2006 INFORMACJA O PRZEPROWADZONYCH INWENTARYZACJACH PRZYRODNICZYCH-Nietoperze - obserwacje i nasłuchy detektorowe 04.06.2006 - Dane niepublikowane Ciechanowski M. 2006 Ssaki kopytne, drapieżne, większe gryzonie - tropienia 19.02, 05.03, 19.03, 02.05.2006 dane niepublikowane Ciechanowski M., Błażuk J. 2006 INFORMACJA O PRZEPROWADZONYCH INWENTARYZACJACH PRZYRODNICZYCH-Rozród płazów w zbiornikach wodnych - kontrole 18.04, 02.05, 07.05, 04.06.2006, 17.06.2006 - Dane niepublikowane Dąbkowska M. - Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu wspólnotowym - 09.07.2008, 29.07.2008, 14.08.2008, 20.08.2008, 23.08.2008, 04.09.2008, 08.09.2008, 13.09.2008, 18.09.2008, 20.09.2008, 21.09.2008, 24.09.2008, 18.10.2008, 25.10.2008 Gerstmann E. (red.). 2000. Materiały do monografii przyrodniczej regionu gdańskiego. T. 3. Nadmorski Park Krajobrazowy. UWoj. Gdańsk/MARPRESS. Gromadzki M. i in. 2006. Plan ochrony rezerwatu Bielawa. Gdańsk-Lublin-Toruń-Warszawa. Gromadzki M., Błaszowska B., Chylarecki P., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M., Wójcik B. 2002. Sieć ostoi ptaków w Polsce. Wdrażanie Dyrektywy Unii Europejskiej o Ochronie Dzikich Ptaków. OTOP, Gdańsk. Gromadzki M., Dyrz A., Głowaciński Z., Wieloch M. 1994. Ostoje ptaków w Polsce. OTOP, Bibl. Monitor. Środ., Gdańsk. Gromadzki M., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M. 2002. Wielkość populacji i trendy liczebności wybranych gatunków ptaków lęgowych w Polsce w latach 1991-2002. ZO PAN, Gdańsk. Msc. Herbich J. (red). 2004 Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. 3 Herbich J. (red). 2004 Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. 2 Herbich J. (red.) 2004 Lasy i bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5., 344 pp Liro A., Dyduch-Falniowska A. 1999. Natura 2000 - Europejska Sieć Ekologiczna. MOŚZNIL, Warszawa. ss. 93. Machnikowski M. i in. 1985. Opracowanie przyrodnicze i koncepcja ochrony Bielawskich Błot. IKŚ Oddz. Gdańsk. Msc. ss. 90. Mielewczyk S. 1969. Larwy ważek (Odonata) niektórych torfowisk sfagnowych Polski. Pol. Pismo Ent. 39(1): 17-81. Mieńko W. i in 1995 Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gminy Krokowa Biuro Dokumentacji Ochrony Przyrody, Gdańsk Mieńko W. i in. 1995 Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza Miasta Władysławowo Biuro Dokumentacji Ochrony Przyrody, Gdańsk Mieńko W. i in. 1996 Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gminy Puck Biuro Dokumentacji Ochrony Przyrody, Gdańsk Osieck E. 2000. Guidance notes for the selection of important Bird Areas in European Union Member States and EU accession countries. Draft IBA Workshop Brussels, 30 March-2 Apr. 2000. Msc. Półtorak W., Sikora A., Błaszowska B., Ciechanowski M., Błażuk J., Buczyński P. 2002 Dane niepublikowane Walczak M., Radziejowski J., Smogorzewska M., Sienkiewicz J., Gacka-Grzesikiewicz E., Pisarski Z. 2001. Obszary chronione w Polsce. IOŚ, III wyd., Warszawa.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

[Powrót](#)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	53.66	PL04	100.0		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Bielawa	*	53.66
PL04	Nadmorski	-	100.0

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

[Powrót](#)

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku
Adres:	Polska Chmielna 54/57 80-748 Gdańsk
Adres e-mail:	sekretariat.gdansk@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

<input type="checkbox"/>	Tak
<input type="checkbox"/>	Nie, ale jest w przygotowaniu
<input checked="" type="checkbox"/>	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220063

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--

